

[Bilten Europski poslovi u Hrvatskome saboru](#) mjesečna je publikacija Odjela za europske poslove Sabora. Bilten sadržava informacije o obavljanju europskih poslova u Saboru, pravnim aktima koje institucije Unije dostavljaju nacionalnim parlamentima te o međuparlamentarnoj suradnji.

Tema broja

Godišnje izvješće Europske komisije o praćenju primjene prava za 2020.

Europska komisija objavila je 23. srpnja 2021. [Godišnje izvješće o praćenju primjene prava za 2020.](#) godinu, u kojem se daje pregled praćenja i osiguravanja provedbe prava EU-a i postignuća država članica u različitim područjima politika. Posebno su istaknute mjere koje je Komisija poduzela u okviru pandemije Covida-19 kako bi zaštitila prava, slobode i izvore prihoda osoba i poduzeća u Europskoj uniji.

Komisija putem dijaloga s državama članicama te pisanim smjernicama aktivno podupire provedbu prava EU-a, stoga je u 2020. objavila niz namjenskih smjernica o tumačenju i provedbi prava za različita područja politika.

Komisija je u 2020. pokrenula 903 nova predmeta zbog povrede prava, dok je broj novih predmeta u 2019. bio 797, što je povećanje od 13 %. Najmanje novih otvorenih predmeta imale su Danska (13), Irska (16), Nizozemska (17) i Švedska (17), a najviše Ujedinjena Kraljevina (55), Portugal (55) i Belgija (53).

Više od 50 % svih postupaka zbog povrede prava u 2020. bilo je povezano s kasnim prenošenjem direktiva. Broj postupaka u 2020. iznosi 599, što je znatno povećanje u odnosu na 2019. kada ih je pokrenuto 406. Najviše novih predmeta pokrenuto je protiv Ujedinjene Kraljevine, Portugala, Belgije i Cipra, a najmanje protiv Danske, Švedske, Malte, Litve, Nizozemske i Irske.

U kontekstu pandemije, Komisija je nastojala smanjiti administrativno opterećenje povezano s postupcima zbog povrede prava, npr. produživanjem rokova za dostavu odgovora, ali je pravilna primjena prava EU-a od ključne važnosti i u vremenima kriza. Komisija je dala prednost područjima koja najviše utječu na svakodnevni život građana i poduzeća, kao što su okoliš (236), mobilnost i promet (154) te energetika (117). U tim je područjima pokrenuta ukupno polovina svih predmeta, što se odnosi i na Hrvatsku, jer je upravo u tim područjima bilo najviše novih predmeta.

Hrvatska je u Izvješću spomenuta u kontekstu postupaka u vezi:

- provedbe Direktive o paket aranžmanima (Bugarska, Litva, Slovačka),
- Direktive o energetske učinkovitosti (Češka, Litva, Poljska),
- Jedinstvenog europskog željezničkog prostora (Slovenija, Španjolska, Grčka, Austrija, Luksemburg),
- sigurnost prometnica (cestovni tuneli) (Španjolska, Grčka, Italija, Bugarska),
- djelomično neprenošenje direktive o presumpciji nevinosti (Bugarska, Cipar, Rumunjska).

Bilten br. 85

Rujan 2021.

Sadržaj:	str.
Tema broja	1
Izravno dostavljeni pravni akti Europske unije	2
Međuparlamentarna suradnja u Europskoj uniji	4

Prema Izvješću Hrvatska je na dan 31. prosinca (2016. – 2020.) imala ukupno 56 otvorenih predmeta, od toga 25 zbog kašnjenja u prenošenju direktiva, 23 zbog netočnog prijenosa i/ili pogrešne primjene direktiva te 8 u vezi uredbi, ugovora ili odluka (direktne primjene). U 2020. pokrenuta su 32 nova predmeta, od čega je zbog kašnjenja u prenošenju bilo 19 predmeta, najviše iz područja okoliša (6), mobilnosti i transporta (4) i energetike (3). Pokrenuto je 6 EU Pilota (strukturirani dijalog Komisije i države članice), najviše u području mobilnosti i transporta te je zaprimljena 61 pritužba zbog navodnog ili potencijalnog kršenja prava i to najviše iz područja pravosuđa i temeljnih prava (34).

Izravno dostavljeni pravni akti Europske unije

Prema odredbi Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata Ugovora iz Lisabona, institucije Unije izravno dostavljaju nacionalnim parlamentima sve prijedloge obvezujućih zakonodavnih i nezakonodavnih akata kao i druge neobvezujuće akte. Izravno dostavljeni akti objavljuju se dnevno na [mrežnoj stranici Hrvatskoga sabora](#) s informacijama o oznaci akta, postupku donošenja, datumu dostave i rokom za provjeru načela supsidijarnosti.

U razdoblju od 1. do 31. kolovoza 2021. institucije Europske unije izravno su dostavile Hrvatskome saboru ukupno 3 pravna akta na hrvatskom jeziku, od toga 2 prijedloga obvezujućih akata u zakonodavnom i nezakonodavnom postupku i 1 neobvezujući pravni akt.

Izravno dostavljeni prijedlozi akata u zakonodavnom postupku

Prijedlozi akata u zakonodavnom postupku obuhvaćaju prijedloge uredbi, direktiva i odluka koje u redovnom ili posebnom zakonodavnom postupku donose institucije Europske unije. U postupku donošenja zakonodavnih akata koji su u podijeljenoj nadležnosti između Europske unije i država članica, nacionalni parlamenti sudjeluju provjerom poštovanja načela supsidijarnosti u roku od osam tjedana od objave akta na službenim jezicima Unije.

Radi lakšeg praćenja izravno dostavljenih prijedloga zakonodavnih akata, akti su razvrstani prema nadležnostima odbora u Europskom parlamentu, a prijedlozi zakonodavnih akata koje Komisija objavljuje u okviru inicijativa iz godišnjih programa rada uz naziv akta sadrže i naziv inicijative iz koje proizlaze.

UNUTARNJE TRŽIŠTE I ZAŠTITA POTROŠAČA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2021) 346	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o općoj sigurnosti proizvoda, izmjeni Uredbe (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87/357/EEZ i Direktive 2001/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća	9. 8. 2021. ...

Izbor izravno dostavljenih neobvezujućih pravnih akata Europske unije

Institucije Europske unije neobvezujućim pravnim aktima kao što su preporuke i mišljenja, komunikacije, izvješća, rezolucije, deklaracije, zelene i bijele knjige definiraju i planiraju provedbu pojedinih politika Europske unije i omogućuju državama članicama odgovarajuću pripremu sudjelovanja u zakonodavnim postupcima.

Od izravno dostavljenih neobvezujućih pravnih akata izdvajamo:

Komunikacija o novom pristupu za održivo plavo gospodarstvo u EU-u Preobrazba plavog gospodarstva EU-a za održivu budućnost, [COM\(2021\) 240](#)

Komisija je u svibnju objavila Komunikaciju o novom pristupu za održivo plavo gospodarstvo u EU-u: Preobrazba plavog gospodarstva EU-a za održivu budućnost u kojoj predlaže novi pristup [održivom plavom gospodarstvu u EU-u](#) za djelatnosti i sektore povezane s oceanima, morima i obalama. Održivo plavo gospodarstvo ključno je za postizanje ciljeva [europskog zelenog plana](#) te zeleni i uključiv oporavak od pandemije.

Svi sektori plavoga gospodarstva, uključujući ribarstvo, akvakulturu, obalni turizam, pomorski promet, lučke djelatnosti i brodogradnju, morat će smanjiti svoj utjecaj na okoliš i klimu. Za suočavanje s klimatskom krizom i gubitkom bioraznolikosti potrebna su zdrava mora i korištenje njihovih resursa na održiv način uz stvaranje alternativa fosilnim gorivima i tradicionalnoj proizvodnji hrane.

Prelazak na održivo plavo gospodarstvo zahtijeva ulaganje u inovativne tehnologije. Korištenjem energije valova te plime i oseke, proizvodnjom algi, razvojem inovativne ribolovne opreme ili obnovom morskih ekosustava stvorit će se nova zelena radna mjesta i nova poduzeća u plavom gospodarstvu.

U Komunikaciji se iznosi detaljan program za plavo gospodarstvo:

- **Postizanje ciljeva klimatske neutralnosti i nulte stope onečišćenja** – ponajprije razvojem obnovljivih izvora energije na moru, dekarbonizacijom pomorskog prometa i ozelenjivanjem luka. Održiva kombinacija izvora energije oceana, uključujući energiju iz plutajućih vjetroelektrana, termalnu energiju, energiju valova te plime i oseke, mogla bi 2050. proizvoditi četvrtinu električne energije u EU-u. Luke su ključne za povezanost i gospodarstvo europskih regija i zemalja te bi se mogle koristiti kao energetska čvorišta.
- **Prelazak na kružno gospodarstvo i sprječavanje nastanka otpada** – obnavljanjem normi za dizajn ribarske opreme, recikliranjem brodova i stavljanjem platformi na moru izvan pogona te aktivnostima za smanjenje onečišćenja plastikom i mikroplastikom.
- **Očuvanje bioraznolikosti i ulaganje u prirodu** – zaštitom 30 % morskog područja EU-a zaustavit će se gubitak bioraznolikosti, povećati riblji stokovi, pridonijeti ublažavanju klimatskih promjena i otpornosti na njih te ostvariti znatne financijske i društvene koristi. Šteta koju ribarstvo nanosi morskim staništima dodatno će se smanjiti.
- **Podržavanje prilagodbe klimatskim promjenama i otpornosti obala** – aktivnosti prilagodbe kao što su razvoj zelene infrastrukture u obalnim područjima i zaštita obala od erozije i poplava pridonijet će očuvanju bioraznolikosti i krajolika, a ujedno koristiti turizmu i obalnom gospodarstvu.
- **Održiva proizvodnja hrane** – održiva proizvodnja i novi tržišni standardi za morske prehrambene proizvode, korištenje algi i morske trave, stroža kontrola ribarstva, kao i istraživanje i inovacije u području staničnog uzgoja pridonijet će očuvanju europskih mora. U [strateškim smjernicama za održivu akvakulturu EU-a](#), Komisija se obvezala na poticanje razvoja održive akvakulture u EU-u.

Poboljšano upravljanje morskim prostorom – uspostava „plavog foruma” namijenjenog korisnicima mora za koordinaciju dijaloga između svih uključenih dionika, operatora u odobalnim djelatnostima i znanstvenika u području ribarstva, akvakulture, pomorskog prometa, turizma, obnovljive energije i drugih područja, kojim će se poticati njihova suradnja u održivom korištenju morskog okoliša.

Financiranje održivoga plavoga gospodarstva

Europska komisija i Grupa Europske investicijske banke, koju čine Europska investicijska banka i Europski investicijski fond (EIF), pojačat će međusobnu suradnju u području održivoga plavoga gospodarstva. Institucije će surađivati s državama članicama u osiguravanju financijskih sredstava potrebnih za smanjenje onečišćenja u europskim morima i podupiranjima ulaganja u plave inovacije i plavo biogospodarstvo.

Novi Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu, posebno njegova [platforma BlueInvest](#) i novi [fond BlueInvest](#), podupirat će prelazak na održivije lance vrijednosti koji se temelje na djelatnostima povezanim s oceanima, morima i obalama. Kako bi osigurala daljnje financiranje te preobrazbe, Komisija je pozvala države članice da uključe ulaganja u održivo plavo gospodarstvo u nacionalne planove za otpornost i oporavak te nacionalne operativne programe za fondove EU-a za razdoblje do 2027. Istraživački program Obzor Europa i drugi programi EU-a također će doprinijeti ovim aktivnostima, uključujući i posebnu misiju za oceane i vode.

Kad je riječ o privatnim ulaganjima, u odlukama o ulaganjima trebalo bi primjenjivati dogovorena načela i standarde održivosti specifične za oceane, kao što je [inicijativa za financiranje održivoga plavoga gospodarstva](#), koju sponzorira EU.

Meduparlamentarna suradnja u Europskoj uniji

Osvrti na konferencije/sastanke u kolovozu 2021.

9. – 13. kolovoza – Dubrovnik – međunarodna konferencija Dijalog u mirovnim studijima

Predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Hajduković sudjelovao je u radu međunarodne konferencije Dijalog u mirovnim studijima (*Dialogue in Peace Education*), koja se održala u organizaciji Sveučilišta u Zagrebu.

Konferencija je okupila europske stručnjake s područja mirovnih studija, a bila je namijenjena širokom krugu dionika – sveučilištima, nevladinim organizacijama te formalnim i neformalnim obrazovnim ustanovama koje djeluju na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini. Sudjelovali su predavači iz Danske, Njemačke, Italije, Švedske, Ukrajine, Poljske, Sjeverne Makedonije, Cipra i Hrvatske, a tijekom konferencije sudionici su raspravljali o znanstvenim i političkim pogledima na procese unutar Europske unije, Hrvatske i jugoistočne Europe te o izgradnji zajednica, transformacijama konflikata i socijalnom dijalogu u okviru mirovnih studija.

Predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Hajduković tijekom konferencije govorio je o mirovnim procesima, europskim integracijama, europskoj perspektivi jugoistočne Europe te o Hrvatskoj kao pokretaču europskih procesa u regiji. Posebno se osvrnuo na svoje iskustvo u donošenju rezolucija vezanih uz azil, spašavanje na moru i nevladine organizacije koje rade s migrantima, a koje je branio u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Europe, kao i na integraciju migranata i Akcijski plan za integraciju Europske komisije, što mu je trenutačno u fokusu rada. Hajduković je također govorio o svojem iskustvu s mirovnim studijima, koje je stekao u okviru rada Odbora za europske poslove, a uključuje sudjelovanje u radu Konferencije odbora za poslove Unije parlamenata Europske unije (COSAC), sudjelovanje u Konferenciji o budućnosti Europe te u radu Parlamentarne skupštine Vijeća Europe.

20. kolovoza – Kopenhagen – međuparlamentarna konferencija o položaju globalne LGBTQI+ zajednice

Predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Hajduković i potpredsjednik Bojan Glavašević sudjelovali su na međuparlamentarnoj konferenciji o pravima LGBTQI+ osoba u svijetu, koja je organizirana u okviru manifestacije World Pride Copenhagen 2021 te je okupila parlamentarce iz 51 države svijeta, a domaćin je bio danski parlament Folketinget.

Zastupnici nacionalnih, lokalnih i regionalnih parlamenata iz cijeloga svijeta te stručnjaci raspravljali su o pravima pripadnika LGBTQI+ zajednice, njihovoj zaštiti i uvažavanju. Tijekom konferencije posebno je istaknuta važnost umrežavanja i međusobnog pomaganja u promicanju ljudskih prava.

Osim parlamentaraca na konferenciji su sudjelovali i danski ministar za ravnopravnost spolova Peter Hummelgaard i predsjednik Islanda Guðni Jóhannesson.

Najave međuparlamentarnih aktivnosti u Europskoj uniji za rujna 2021.

9. rujna – Ljubljana, videokonferencija – Međuparlamentarna konferencija o Zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici (ZVSP) i Zajedničkoj sigurnosnoj i obrambenoj politici (ZSOP)

27. rujna – Bruxelles, videokonferencija (9:00-12:00) – međuparlamentarni sastanak odbora o stajalištima nacionalnih parlamenata o Europskome planu za borbu protiv raka, u organizaciji Posebnog odbora za borbu protiv raka (BECA) EP-a

28. rujna – Ljubljana, videokonferencija – Međuparlamentarna konferencija o stabilnosti, gospodarskoj koordinaciji i upravljanju u Europskoj uniji

